

Farmabedrijf verwijt verzekeraars nieuwe medicijnen te frustreren

Door [Thieu Vaessen](#)

De Nederlandse zorgverzekeraars blokkeren verbetering van de gezondheidszorg. Patiënten met diabetes krijgen onder druk van verzekeraars vaak oudere medicijnen voorgeschreven, omdat die net iets goedkoper zijn dan modernere middelen.

Sanne Groenemeijer. Foto: Novo Nordisk

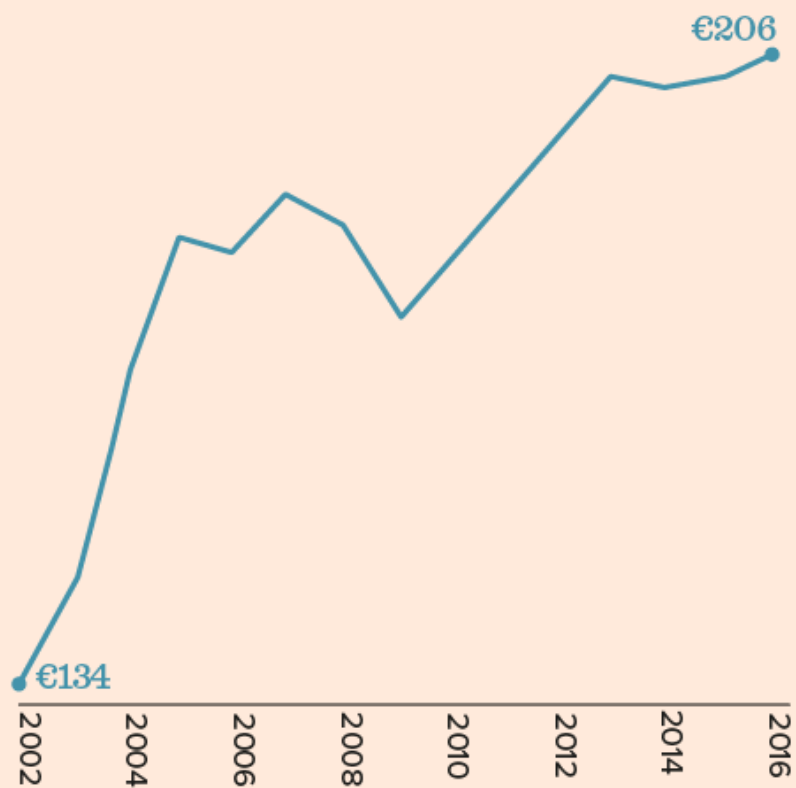
Dat zegt Sanne Groenemeijer, directeur van Novo Nordisk in Nederland. Novo Nordisk is veruit de grootste leverancier van insuline, het belangrijkste medicijn voor patiënten met ernstige diabetes.

Novo Nordisk is nu het derde farmabedrijf dat publiekelijk van zich afbijt in de Nederlandse discussie over prijzen van geneesmiddelen. Eerder stelden Merck & Co ([MSD](#)) en het farmabedrijf Janssen van Johnson & Johnson dat de introductie van nieuwe medicijnen in Nederland buitengewoon lastig is door de vermeende obsessie met kostenbesparing. Janssen dreigde zelfs nieuwe geneesmiddelen in Nederland helemaal niet meer actief aan te bieden.

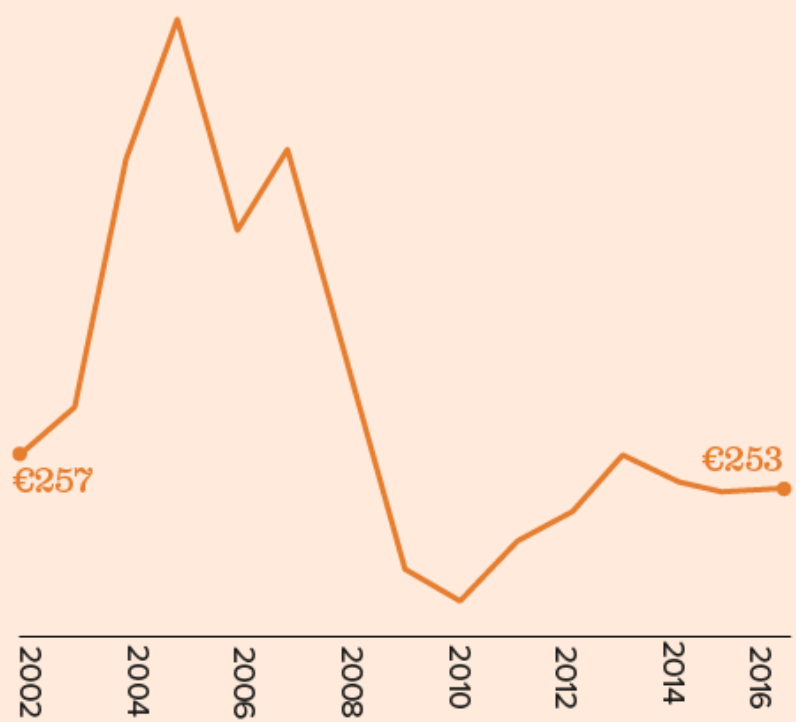
Diabetes behandeling in Nederland

Kosten per patient niet gestegen

Totale vergoeding in mln €

■ Vergoeding per patient in €

Bron: GIP databank

Groenemeijer slaat alarm omdat nieuwe insulines van Novo Nordisk in Nederland moeizaam ingang vinden. De nieuwe medicijnen zouden op lange termijn moeten leiden tot minder sterfte. Ze zijn niet duurder dan in het verleden het geval was, gemiddeld €50 per maand. Toch geven verzekeraars volgens Groenemeijer de voorkeur aan oude middelen. 'Dit is de dood voor innovatie.' De prijzen van de oudere middelen zijn recentelijk gedaald tot onder de €40 per maand.

Patiënten

Diabetesvereniging Nederland zegt de klacht van Novo Nordisk te herkennen. 'Patiënten komen nauwelijks aan innovaties toe. Dat gaat beslist ten koste van de kwaliteit van de zorg', aldus directeur Olof King van de patiëntenorganisatie. Volgens hem gebeurt het vaker dat een bedrijf een nieuw medisch product in de markt zet voor een prijs die in het verleden gebruikelijk was. Fabrikanten van de oudere producten reageren daarop met een prijsverlaging. Vervolgens worden de nieuwe producten slechts mondjesmaat voorgeschreven.

Ook Henk-Jan Aanstoot, een vooraanstaande diabetes-specialist, heeft begrip voor de klacht van Novo Nordisk. Artsen hebben volgens hem zeker behoefte aan nieuwe insulines, vooral omdat een breder pallet medicijnen het mogelijk maakt beter in te spelen op individuele behoeftes van patiënten. Maar bij de keuze voor diabetes-medicijnen 'wordt veel te weinig gekeken naar de uitkomst en veel te veel naar de prijs', aldus Aanstoot.

Twijfels over meerwaarde

Een van de voordelen van de nieuwe insulines is dat patiënten niet meer op een vast tijdstip hoeven te injecteren. Patiënten hebben daardoor meer flexibiliteit, waardoor de effectiviteit van de therapie kan toenemen. Artsen denken verschillend over de meerwaarde van de nieuwe insulines. De echte meerwaarde van de nieuwe middelen is soms ook lastig aan te tonen, omdat de uitkomsten van onderzoek (zoals minder sterfte) pas op zeer lange termijn zichtbaar zijn.

Novo Nordisk is niet het enige bedrijf dat aanloopt tegen grote terughoudendheid bij het vergoeden van nieuwe producten voor diabetespatiënten. Ook het Amerikaanse farmaconcern Abbott heeft grote moeite om een nieuw apparaatje voor diabetespatiënten in Nederland geïntroduceerd te krijgen. Het apparaat maakt het veel makkelijker voor patiënten om hun bloedsuikerniveau te meten. Nederland is een van de weinige landen waar het apparaatje - de Flash - niet wordt vergoed. Het apparaatje kost ongeveer €120 per maand.

Doelmatig voorschrijven

Diabetes Vereniging Nederland dringt al langer aan op vergoeding van de Flash, tot nu toe tevergeefs. 'Dat apparaatje is echt een enorme verbetering', aldus King. 'Het verlaagt de kans op complicaties. En patiënten hoeven niet meer te prikken om hun bloedsuikerniveau te meten. In België en Duitsland wordt het apparaatje al lang vergoed, maar in Nederland blijven we onderzoeken en onderzoeken.' Abbott spreekt zich niet publiekelijk uit over de moeizame introductie van de Flash.

De zorgverzekeraars zeggen bij monde van hun brancheorganisatie ZN zich niet te herkennen in de klacht van Novo Nordisk. Toelating van nieuwe medicijnen is volgens hen aan het ministerie van Volksgezondheid, dat beslist op basis van een advies van het Zorginstituut. 'Zorgverzekeraars kijken wel naar doelmatig voorschrijven.'